

Д. В. Діденко
ПОШИРЕННЯ НЕДІАГНОСТОВАНОГО ХРОНІЧНОГО
ОБСТРУКТИВНОГО ЗАХВОРЮВАННЯ ЛЕГЕНЬ СЕРЕД ГОСПІТАЛІЗОВАНИХ
ПАЦІЄНТІВ ІЗ ІШЕМІЧНОЮ ХВОРОБОЮ СЕРЦЯ

Вінницький національний медичний університет імені М. І. Пирогова

Актуальність

Коморбідність хронічного обструктивного захворювання легень (ХОЗЛ) та ішемічної хвороби серця (ІХС) привертає увагу науковців та практикуючих лікарів через наявність спільних факторів ризику, взаємообтяжуючий вплив та модифікацію перебігу захворювань у випадку їх поєднання. Однак ХОЗЛ часто залишається недіагнованим саме у осіб із ІХС внаслідок подібності клінічних симптомів. Гіподіагностика ХОЗЛ серед пацієнтів із ІХС за даними європейських досліджень становить від 10 до 30 %.

Мета — підвищити інформативність діагностики ХОЗЛ у пацієнтів із стабільною ІХС.

Матеріали та методи

Обстежено 171 пацієнта на стабільну ІХС середнього віку ($59,7 \pm 0,8$) років, що заперечували наявність хронічних неспецифічних захворювань легень в анамнезі. Серед обстежених чоловіків було 129 (75,4%), жінок 42 (24,6%). Діагностика включала клінічне обстеження, опитування за оригінальною анкету для діагностики ХОЗЛ, яка містила 5 запитань щодо наявності кашлю, виділення харкотиння, наявності задишки, віку

пацієнта та паління, позитивна відповідь оцінювалась в 1 бал, негативна — в 0 балів. Всім обстеженим виконано комп'ютерну спірографію (апарат «Master Scope CT», Угорщина), анкетування за тестом з оцінки ХОЗЛ (ТОХ) та модифікованою анкету тяжкості задишки медичної дослідницької ради (ММДР). Діагноз ХОЗЛ було встановлено відповідно до Наказу МОЗ України № 555 від 27.06.2013 р. та рекомендацій GOLD-2017.

Результати

За результатами анкетування визначено, що більшість пацієнтів із стабільною ІХС мають симптоми, характерні для ХОЗЛ. Серед всіх обстежених із ІХС 1 бал за оригінальною анкету набрали 7 (4,1 %) пацієнтів, 2 бали — 65 (38 %), 3 бали — 61 (35,7 %), 4 бали — 32 (18,7 %) та 5 балів — 6 (3,5 %) осіб. Після виконання спірографії недіагноване ХОЗЛ виявлено у 44 (25,7%) пацієнтів із стабільною ІХС. Найбільш типовими ознаками за поєднаної патології були: постійний кашель, що визначався у 38 (86,4 %) опитаних із виявленим ХОЗЛ та лише у 7 (5,5 %) пацієнтів із ІХС без ХОЗЛ ($p < 0,001$) та виділення харкотиння — наявне у 13 (29,5 %) опитаних із виявленим ХОЗЛ та у 1 (0,8 %) пацієнтів іншої групи ($p < 0,001$).

Пацієнти із ІХС, у котрих ХОЗЛ було виявлено вперше, належать до різних клінічних груп ХОЗЛ: 13 (29,5 %) осіб — до групи А, 23 (52,3 %) — до групи В, 1 (2,3 %) — до групи С та 7 (15,9 %) — до групи D. Серед осіб із ІХС та вперше діагностованим ХОЗЛ переважають чоловіки — 40 осіб (90,9 %, $p = 0,002$). В даній групі порівняно із пацієнтами на ІХС без супутнього ХОЗЛ відмічається вищий індекс паління — ($34,6 \pm 4,3$) проти ($12,4 \pm 1,7$) пачко-років ($p < 0,001$) та більша кількість осіб, що палять — 79,5 проти 49,6 % ($p < 0,001$). Пацієнти із стабільною ІХС та вперше діагностованим ХОЗЛ частіше мають повторний

ІМ в анамнезі (15,9 %) ніж пацієнти на ІХС без ХОЗЛ (4,7 %), ($p = 0,016$) та дифузне враження КА (50 % проти 35,6 %, $p = 0,026$) за результатами КВГ.

Висновки

Серед пацієнтів із стабільною ІХС, що заперечують наявність хронічних неспецифічних захворювань органів дихання у 25,7 % наявне недіагностоване ХОЗЛ. Прогностичне значення для діагностики ХОЗЛ має наявність кашлю (86,4 %, $p < 0,001$), виділення харкотиння (29,5 %, $p < 0,001$), паління (86,4 %, $p < 0,001$).
